

I.MEŞRUTİYET'İN İLANI(23 ARALIK1876):Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınların oluşturduğu gruba Genç Osmanlılar veya Jön Türkler denirdi. Bu grup yanlarına Mithat Paşa'yı da alarak Meşrutiyeti ilan etmesi koşuluyla II.Abdülhamit'i tahta çıkardılar.23 Aralık 1976 'da Kanuni Esasi hazırlanarak I. Meşrutiyet ilan edildi. Kanuni Esasi Osmanlı Devletinin Avrupai tarzda ilk anayasasıdır. Kanuni Esasiye göre iki tane meclis kuruldu. Meclisi Mebusan(Üyelerini halk seçecek),Meclisi Ayan(Üyelerini Padişah seçecek)

NOT:I.Meşrutiyet'in ilanıyla Mutlakiyet dönemi sona ermiş Meşrutiyet dönemi başlamıştır. II.Meşrutiyet'in İlanı(1908):Jön Türkler 1889 yılında İttihat ve Terakki cemiyetini kurdular. Bu örgüt II.Meşrutiyet'in ilan edilmesi için II.Abdülhamit'e baskı yaptılar. Baskılar sonunda II.Abdülhamit 24 Temmuz 1908 'de II.Meşrutiyet'i ilan etti.13 Nisan 1909'da Meşrutiyet yönetimine karşı olanlar büyük bir ayaklanma yaptılar.(31 Mart Olayı).Ayaklanmayı İttihatçıların oluşturduğu ve M. Kemal'in Kurmay Başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu bastırdı. İttihatçılar bu ayaklanmadan II.Abdülhamit'i sorumlu tutarak tahttan indirdiler.

1.UŞİ ANTLAŞMASININ ÖNEMİ NEDİR?

- İtalya ile Osmanlı Devleti arasında 1912'de Trablusgarp savaşından sonra imzalanmıştır.
- Buna göre;Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya verildi. On iki ada geçici olarak Balkan savaşından sonra alınmak üzere İtalya'ya bırakıldı.
- NOT:Trablusgarp (Libya) Osmanlı Devletinden ayrılan son Afrika toprağı olmuştur.

2.I.BALKAN SAVAŞI VE SONUÇLARI NELERDİR.?

- 1912'deBulgaristan,Yunanistan,Sırbistan ve Karadağ Türkleri Balkanlardan atmak için anlaştılar ve Osmanlı Devletine saldırdılar
- Osmanlı Devleti ordusundaki subayların ittihatçı-italafçı diye ayrılmaları ve savaşlara yeterli hazırlanamaması nedeniyle Midye-Enez hattına kadar çekilmek zorunda kaldı.
- Bu savaşın sonunda Osmanlı Devletiyle bağlantısı kalmayan Arnavutluk bağımsızlığını kazandı.
- I. Balkan Savaşı'nın sonunda Londra Antlaşması (1913) imzalandı. Midye-Enez hattına geriledik. Edirne ve Kırklareli'yi kaybettik.

3.II.BALKAN SAVAŞI VE SONUÇLARI NELERDİR.?

- I. Balkan Savaşı'nda aldıkları toprakları kendi aralarında paylaşamayan Balkan ülkeleri kendi aralarında savaşa tutuştular. Osmanlı Devleti bunu fırsat olarak gördü ve saldırarak Edirne ve Kırklareli'yi geri aldı
- II. Balkan Savaşının sonunda iki antlaşma imzalandı.
- İstanbul Antlaşması(1913): Bulgaristan ile Osmanlı Devleti arasında imzalandı. Edirne ve Kırklareli bizde kaldı. Meriç nehri Bulgaristan'la sınır oldu.
- Atina Antlaşması(1913): Kavala şehri ve Girit adası kesin olarak Yunanistan'a verildi.

3.I.DÜNYA SAVAŞI'NIN SEBEPLERİ NELERDİR.?

- Sömürge rekabeti :Birliğini geç tamamlayan İtalya(1870) ve Almanya'nın(1871) sömürge yarışında İngiltere'ye ve Fransa'ya rakip olmaları bu devletler arasında düşmanlığa neden olmuştur.
- Almanya-Fransa Çekişmesi: Kömür yataklarının bulunduğu Alsas-Loren bölgesi iki ülkeyi düşman etmiştir.
- Balkanlardaki Çekişme: Rusya ile Avusturya-Macaristan arasında Balkanlarda çekişme vardı. Rusya Avusturya-Macaristan'ın içindeki Ortodoks ve Slav ırkları kendi hakimiyetine almak istemesi düşmanlığı artırdı.
- Blokların Kurulması: Yukarıda sayılan sayılan nedenlerle bazı devletler birbirlerine yaklaşmışlardır. Almanya,Avusturya-Macaristan,İtalya üçlü ittifak devletlerini, İngiltere,Fransa ve Rusya ise Üçlü itilaf devletlerini oluşturdular.

4.OSMANLI DEVLETİNİN I. DÜNYA SAVAŞINA GİRMESİNİN NEDENLERİ NELERDİR.?

- Balkan ve Trablusgarp savaşlarında kaybedilen toprakları geri alma düşüncesi
- Alman hayranlığı ve Almanya'nın savaşı kesin kazanacağına inanılması
- İngiltere,Fransa ve Rusya'nın sömürgelerinde yaşayan Müslüman ülkeleri bağımsızlığına kavuşturma isteği
- İngiltere,Fransa ve Rusya'nın Osmanlı Devletine karşı düşmanca tavır takınmaları
- Goben(Yavuz),Breslav(Midilli) zırhlı gemilerinin Rus limanlarını topa tutması.

5.ALMANYA'NIN OSMANLI DEVLETİNİ KENDİ YANINDA SAVAŞA SOKMAK İSTEMESİNİN NEDENLERİ NELERDİR?

- Savaşı daha geniş alanlara yaymak
- Osmanlı Devletinin Jeopolitik konumundan (Dünya üzerindeki yeri) yararlanmak istemesi
- Osmanlı halifesinin dini gücünden faydalanmak ve İtilaf Devletlerinin sömürgeleri olan Müslüman ülkeleri ayaklandırarak,sömürgeleri içten çökertmek
- Sömürgelere giden yolları kontrol altında tutmak istemesi

6.OSMANLI DEVLETİ'NİN KENDİ TOPRAKLARINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER HANGİLERİDİR?

- Kafkas ,Kanal ,Filistin ,Irak, Çanakkale, Suriye ,Hicaz-Yemen Cepheleridir.

7. OSMANLI DEVLETİ'NİN KENDİ TOPRAKLARI DIŞINDA SAVAŞTIĞI CEPHELER HANGİLERİDİR?

- Makedonya,Romanya,Galiçya Cepheleridir.

8.KAFKASYA CEPHESİNİN ÖNEMİ NEDİR?

- 1 Kasım 1914 'te Rusların Doğudan saldırıya geçmesiyle bu cephe açılmıştır.
- Enver Paşanın Anadolu'daki Türkler ile Orta Asya'daki Türkleri birleştirerek büyük Türk devleti kurmak istemesi
- Bakü petrollerini ele geçirmek isteyen Almanya'nın bu cephenin açılması için Osmanlı'yı kışkırtması
- 22 Aralık 1914'te 150 bin kişi ile başlatılan" Sarıkamış Harekatı" hezimetle sonuçlanmış ve 90 bin askerimiz donarak şehit olmuştur. Ruslar Erzurum, Muş,Bitlis ve Erzincan'ı ele geçirmişlerdir. M. Kemal 1916'da Muş ve Bitlis'i geri almıştır.
- Rusların 3 Mart 1918'de imzaladığı Brest Litovsk Antlaşmasıyla I. Dünya savaşından ayrılmış ve doğu cephesi kapanmıştır.(Bu ant. İle Berlin ant. İle kaybettiğimiz Kars,Ardahan,Batum Rusya'dan Osmanlı Devletine geçmiştir.)

9. ÇANAKKALE SAVAŞININ ÖNEMİ NEDİR?

- 500 Bin den fazla insan ölmüştür.
- Osmanlı Devletinin galip geldiği tek cephedir.
- İtilaf devletleri boğazları geçemeyip Rusya'ya yardım götüremeyince Rusya'da Bolşevik ihtilali çıkmıştır. Sovyet Rusya kurulmuştur.
- M. Kemal'in bu savaşlarda gösterdiği başarılar onun kurtuluş savaşında lider olmasını sağlamıştır.

10.KANAL CEPHESİNİN ÖNEMİ NEDİR?

- Almanların isteğiyle açılmıştır.(Süveyş Kanalı)
- Mısır İngiltere'den geri alınacaktı. Ve İngiltere'nin Uzak Doğudaki sömürgeleriyle bağlantısı kesilecekti. Fakat savaşı kazanamadık ve İngiltere Suriye'ye kadar ilerledi ve Suriye cephesinin açılmasına neden oldu.

11.I.DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUNDA İMZALANAN ANTLAŞMALAR NELERDİR.?

- İtilaf devletleri ile yenilen devletler arasında şu antlaşmalar olmuştur.

Varsay-Almanya , Sen Jermen-Avusturya , Triyanon –Macaristan, Nöyyi-Bulgaristan, Sevr-Osmanlı Devleti

NOT:Mondros ateşkes antlaşması Osmanlı Devletini I. Dünya savaşından çıkaran ateşkes antlaşmasıdır. Sevr antlaşması hazırlanana kadar bu antlaşma yürürlüğe girmişti.

12.DÜNYA SAVAŞI'NIN GENEL SONUÇLARI NELERDİR?

- Osmanlı İmp.,Rus Çarlığı, Avusturya-Macaristan İmp. ve Alman İmp. yıkılarak yerlerine milli devletler kuruldu.
- Litvanya, Çekoslovakya, Polonya, Yugoslavya, Macaristan ve Avusturya bağımsız birer devlet olarak ortaya çıktı.
- Cemiyet-i Akvam(Milletler Cemiyeti) kuruldu.
- Yenilen devletlerde rejim değişiklikleri meydana gelmiştir.
- I. Dünya Savaşından en karlı İngiltere ve Fransa çıkmıştır.
- I. Dünya Savaşı'nın sonunda yenilen devletlere imzalatılan ağır antlaşmalar , II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur.

13.MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI'NIN(30 EKİM 1918) ÖNEMİ NEDİR?

- Osmanlı Devleti bu antlaşmayla fiilen sona ermiştir.
- Antlaşmanın 7.Maddesi “İtilaf Devletleri kendi güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa , istedikleri bölgeyi işgal edebileceklerdi “ çok ağır bir madde olup ülkenin her an işgalini mümkün hale getirmiştir.
- Altı vilayette bir Ermeni Devleti kurulması için zemin hazırlanmıştır.
- İşgallerin başlamasıyla bölgesel direniş örgütleri ve Kuvay-i Milliye ortaya çıkmıştır.
- Azınlıklar işgalleri kolaylaştırmak için zararlı cemiyetleri kurmuşlardır.

14.ZARARLI CEMİYETLER HANGİLERİDİR.?

A.

Azınlıkların Kurdukları Cemiyetler:

- Mavri Mira: Rumlar tarafından kuruldu. İstanbul Patrikhanesi yönetir. İzmir ve Doğu Trakya'yı Yunanistan'a katmak istemektedir.
- Etnik-Eterya Cemiyeti:Rumlar tarafından Yunanistan sınırlarını genişletmek için kuruldu.
- Pontus Rum Cemiyeti:Doğu Karadeniz'de eski Rum Pontus Devletini tekrar canlandırmak için Rumlar tarafından kuruldu.
- Ermeni Taşnak –Hınçak Cemiyeti: Ermeniler tarafından Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti kurmak amacıyla faaliyet göstermiştir.

B.

Milli Varlığa Düşman Cemiyetler:

- Kürt Teali Cemiyeti: Doğu illerinde bir Kürt Devleti kurmak için faaliyette bulundu.(İstanbul'da kuruldu.)
- Teali İslam Cemiyeti: Saltanat ve Hilafeti desteklemiş ve İstanbul'da kurulmuştur.
- İngiliz Muhipleri Cemiyeti: İngiliz himayesinde yaşamayı isteyenler kurmuştur.
- Sulh ve Selamet-i Osmani Fırkası: Saltanat ve Hilafeti desteklemiştir.
- Wilson Prensipleri Cemiyeti: Amerika egemenliğini(Mandasını) istemiştir.

15.YARARLI CEMİYETLER(MİLLİ CEMİYETLER) HANGİLERİDİR.?

- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti: Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmesini önlemek için kuruldu.
- Trakya Paşa eli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti: Trakya'nın Yunan işgaline uğramasını engellemek için Edirne'de kuruldu.
- Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti: Doğu Karadeniz ve çevresinin Rumlara verilmesini ve Rum Pontus Devletinin kurulmasına engel olmak için kuruldu.
- Kilikyalılar Cemiyeti: Adana ve çevresinin Ermenilere verilmesini önlemek için kurulmuştur.
- İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti: İzmir ve çevresinin Yunanlılara verilmesini önlemek için kurulmuştur.
- Milli Kongre Cemiyeti: İstanbul'da kurulan bu cemiyet Türklere karşı yapılan haksızlıkları basın ve yayım yolu ile dünyaya duyurmaya çalışmışlardır.

16. PARİS BARIŞ KONFERANSININ (18 OCAK 1919) ÖNEMİ NEDİR?

- İtilaf Devletleri Osmanlı Devletini nasıl paylaşacaklarını kararlaştırmak için Paris'te toplandılar.
- Daha önce İtalya'ya verilen Batı Anadolu Yunanistan'a verildi.
- İtalya'ya: Güneybatı Akdeniz ,
- Fransa'ya: Urfa, Maraş, Antep, Suriye ve Lübnan,
- İngiltere'ye : Irak, Filistin ve Boğazlar bırakılmıştır.
- Yunanlılar Paris Barış Konferansının kendilerine verdiği yetkiyle 15 Mayıs 1919 'da İzmir'i işgal etmiştir.

17. GENELGELER VE KONGRELER:

HAVZA GENELGESİ'NİN ÖNEMİ NEDİR? (29 MAYIS 1919)

- M. Kemal Havza'ya gelince askeri ve sivil mülki amirlere gönderdiği bildirilerle, işgallerin protesto yapılmasını, mitingler düzenlenmesini , ülkemizin içinde bulunduğu durumun millete anlatılmasını , İstanbul hükümetine protesto telgraflarının çekilmesini istemiştir.

NOT: M. Kemal 15 Mayıs 1919'da İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesinden sonra 16 Mayıs 1919'da Bandırma vapuruyla Samsun'a doğru yola çıkmış ve 19 Mayıs 1919'da Samsun'a gelmiştir. M. Kemal Samsun'a gelirken 9.Ordu Müfettişliği sıfatıyla resmi görevli olarak, Samsun ve çevresindeki Rumlarla Türkler arasındaki çatışmalara son vermek amacıyla Samsun'a gelmiştir.

AMASYA GENELGESİ VE ÖNEMİ NEDİR? (22 HAZİRAN 1919)

- M. Kemal ,Rauf Orbay, Refet Bele, Ali Fuat Cebesoy ve Kazım Karabekir toplantı yaparak , aldıkları kararları genelge olarak yayınlamışlardır.
- Vatanın ve milletin bağımsızlığının tehlikede olduğu belirtilmiştir. Miletin geleceğini , milletin azim ve kararı kurtaracaktır denildi.
- Osmanlı hükümetinin görevini yapmadığı ve bu durumun milletimizi yok saydığı belirtilmiştir.
- Milletimizin sesini dünyaya duyuracak her türlü etki ve denetimden uzak milli bir kurulun kurulması gerektiği belirtilmiştir.
- Bu nedenle seçimlerin yapıldığı yerlerde seçilen kişiler seçimlerin yapılamadığı yerlerde ise halkın güvenini kazanmış 3 delege Sivas'a gelerek toplanılması gerektiği belirtilmiştir.
- Doğu illeri adına Erzurum'da bir kongre toplanacak

AMASYA GENELGESİ'NİN ÖNEMİ

- İlk defa kurtuluş savaşının mücadele safhası başlamıştır.
- İlk defa kurtuluş savaşının gerekçesi , yöntemi ve amacı belirtilmiştir.
- İlk defa millet egemenliğine dayanan yönetimden bahsedilmiştir.
- İlk defa milli bir kurulun oluşturulmasından bahsedilmiştir.
- İlk defa İstanbul hükümetinin görevini yerine getiremediğinden bahsedilmiştir.
- İlk defa Erzurum ve Sivas Kongrelerinin toplanmasına karar verilmiştir.

NOT: M. Kemal Amasya Genelgesi'nden sonra 8 Temmuz 1919'da padişaha yolladığı bir telgrafla resmi göreviyle birlikte askerlik görevinden de istifa ettiğini açıklamıştır.

ERZURUM KONGRESİ'NİN ÖNEMİ NEDİR? (23 TEMMUZ 1919)

- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin girişimleriyle bölgedeki Ermeni tehlikesine karşı toplanmıştır.
- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür asla parçalamaz olduğu belirtildi. (Misak-ı Milli'de aynen yer aldı.)
- İlk defa hükümet kurulmasından bahsedilmiş ve ilk defa 9 kişilik Temsil Heyeti seçilmiştir.
- İlk defa manda ve himaye reddedilmiştir.
- Milli Meclisin derhal toplanması ve hükümetin meclisin denetimine girmesi kararlaştırıldı. (Mebusan Meclisi)
- Kuva-yi Milliye'yi etken ve milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- Erzurum kongresi bölgesel olarak toplanmış fakat aldığı kararlar tüm yurdu ilgilendirdiği için milli bir kongredir.

SİVAS KONGRESİ’NİN ÖNEMİ NEDİR? (4-11 EYLÜL 1919)

- Ülke genelindeki milli cemiyetler “ Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti” adıyla birleştirildi.
- Manda ve himaye fikri kesin olarak reddedildi.
- İrade-i Milliye adıyla bir gazete çıkarıldı.
- Temsil heyeti 15 kişiye çıkarılmıştır.
- Her yönüyle ulusal bir kongredir.
- Ali Fuat Cebesoy Batı Anadolu Kuva-i Milliye Komutanlığına atanmıştır.

AMASYA GÖRÜŞMELERİNİN ÖNEMİ NEDİR? (20-22 EKİM 1919)

- Osmanlı Hükümetinden Bahriye Nazırı Salih Paşa ile M. Kemal arasında görüşmeler olmuştur.
- Görüşmelerde alınan kararlardan sadece Osmanlı Mebusan Meclisi’nin açılmasıyla ilgili madde Osmanlı hükümeti tarafından kabul edilmiştir.
- İstanbul Hükümeti , Temsil Heyetiyle görüşmek üzere bir temsilcisini Amasya’ya göndermekle Temsil Heyetini hukuki olarak tanımıştır.

18. MİSAK-I MİLLÎ’NİN İLANI (28 OCAK 1920)

- Amasya Görüşmeleri’nde alınan kararlar yurdun her tarafında seçimler yapılarak Mebuslar Meclisinin açılmasına zemin hazırlanmıştır. Meclisin İstanbul’da açılmasına karar verilince M. Kemal İstanbul’a gitmemiştir. Fakat onun düşüncelerini temsil eden Felah-ı vatan adıyla bir grup kurulmuştur. Bu grup hazırladığı Misak-ı Milli’yi son Osmanlı Mebusan Meclisine kabul ettirmiştir.(28 Ocak 1920)

- Alınan Kararlar: Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığında Türk askerlerinin elinde bulunan topraklar bir bütündür, parçalanamaz

Arap topraklarının, Batı Trakya’nın ve Kars,Ardahan ve Batum’un geleceği halk oylamasıyla belirlenecek. Osmanlı’nın merkezi ve Marmara Denizi’nin güvenliği sağlanırsa boğazlar dünya ticaretine açılacak. İçimizdeki azınlıklara komşu ülkelerdeki Müslüman halka tanınan haklardan fazlası tanınamaz. Tam bağımsızlığımızı ve ekonomik gelişmemizi engelleyen sınırlamalar ve kapitülasyonlar kesinlikle kabul edilemez.

- Misak-ı Milli ile Türk vatanının sınırları çizilmiştir.
- Misak-ı Milli’nin ilanı İstanbul’un işgaline neden olmuştur.
- İstanbul 16 Mart 1920’de itilaf devletleri tarafından resmen işgal edilmiştir. Mebusan Meclisi dağıtılmıştır. Bazı milletvekilleri Malta adasına sürgüne gönderilmiştir. Bazıları Ankara’ya kaçmıştır.

19. T.B.M.M’NİN AÇILMASI (23 NİSAN 1920)

- M. Kemal 19 Mart 1920’de bir genelge yayınlarak Ankara’da olağan üstü yetkilere sahip bir meclisin açılması gerektiğini ve bunun için hemen seçimlerin yapılmasını, her sancaktan 5 kişinin seçilmesini ve bu seçilenlerin 15 gün içinde Ankara’ya gelmelerini istedi. Ayrıca İtilaf Devletleri tarafından dağıtılan Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerini de kaçabilirlerse gelmelerini istedi.

- Nihayet bütün hazırlıklar tamamlandıktan sonra 23 Nisan 1920’de T.B.M.M açıldı.

20 İLK T.B.M.M’NİN ÖZELLİKLERİ

- Güçler birliği ilkesi benimsenmiştir.(yasama ,yürütme ,yargı güçlerinin mecliste toplanması)Böylece çabuk ve uygulanabilir kararların alınması sağlanmıştır.(Çünkü o sırada ülkemiz işgal altında)
- Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu ve meclisin üstünde bir gücün olmadığı belirtilmiştir.
- Meclisin başkanı aynı zamanda hükümetinde başkanıdır.
- Padişah ve halifenin yeri meclisin alacağı kararla belli olacaktır.

21.İLK ANAYASA (TEŞKİLAT-I ESASİYE - 20 OCAK 1921)

- Kurtuluş savaşının devam ettiği günlerde kabul edilmiştir.
- Bu anayasa ile Türk tarihinde ilk kez egemenlik ulusa verilmiştir.
- Güçler birliği prensibi benimsenmiştir.(Yasama, yargı, yürütme meclis tarafından yapılıyor.)
- Yeni Türk Devletinin hukuki ve siyasal belgesi olmuştur.
- Anayasaya göre meclis başkanı hükümetin de başkanı olmakla “Meclis Hükümeti Sistemi” benimsenmiştir.

NOT:Cumhuriyetin ilanıyla “Meclis Hükümeti Sistemi” terkedilerek “Kabine Sistemi” ne geçilmiştir.

22. İLK T.B.M.M’ NE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

- Ayaklanmaların çıkmasında; Bazı çıkar sahiplerinin halkı kışkırtması, azınlıkların devlet kurmak istemesi, İstanbul hükümetinin M. Kemal aleyhinde bildiriye Anadolu’da halka dağıtması,düzenli ordu kurulması sırasında bazı Kuva-yi Milliyecilerin orduya katılmak istemesi, M. Kemal’in idam cezasına çarptırılmış olması T.B.M.M’ ne karşı ayaklanmaların çıkmasında etkili olmuştur.

1.İstanbul Hükümeti ve İngilizler Tarafından Desteklenen Ayaklanmalar: Anzavur , Kuva-yi İnzibatiye, Bolu-Düzce-Hendek ve Adapazarı , Yozgat Yenihan, Konya , Afyon , Milli Aşireti ayaklanmalarıdır.

2.Azınlıkları Çıkardığı Ayaklanmalar:Rum Pontus ,Ermeni ayaklanmalarıdır.

3.Kuva-yi Milliye Taraftarlarının Çıkardığı Ayaklanmalar: Çerkez Ethem , Demirci Mehmet Efe ayaklanmalarıdır.

23.T.B.M.M’NİN AYAKLANMALARA KARŞI ALDIĞI TEDBİRLER

- 29 Nisan 1920’de Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarıldı.
- 11 Eylül 1920’de İstiklal Mahkemeleri kurularak isyancılar sert bir şekilde cezalandırıldı.
- İstanbul hükümetinin olumsuz propagandalarına karşı halkı doğru bilgilendirmek için Anadolu Ajansı kuruldu.
- Damat Ferit hükümetinin Anadolu hareketi aleyhine yaptırdığı fetvalara karşı Ankara müftüsü Rıfat Börekçi fetva yayınlayarak Anadolu’daki mücadelenin haklılığı tüm yurda ilan edilmiştir.

24.SEVR ANTLAŞMASI (10 AĞUSTOS 1920)

- I. Dünya savaşı bittiğinde itilaf devletleri diğer devletlerle barış antlaşmalarını hemen imzalamalarına rağmen Osmanlı Devleti’ni nasıl paylaşacaklarına karar veremedikleri için kesin barışı geciktirdiler. Ve 10 Ağustos 1920’de Osmanlı Devleti adına Dar-ı Şura-yı Saltanat (Mebuslar Meclisi dağıtıldığı için) Sevr Antlaşması’nı imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre;
- İstanbul Osmanlıya verilecek ancak şartlara uyulmazsa işgal edilecek. Boğazlar savaş ve barışta açık olacak ve Boğazlar Komisyonu tarafından yönetilecek. Doğu Anadolu’da bir Ermeni Devleti , Suriye ile Irak arasında bir Kürt Devleti kurulacak. Trakya ve Batı Anadolu Yunanistan’a , Irak ve Arabistan İngiltere’ye, Konya, Antalya ve Muğla tarafları İtalya’ya ,Adana-Malatya-Sivas ve Suriye arası Fransa’ya verilecek. Azınlıklara sınırsız haklar verilecek. Kapütilyasyonların her türlü devam edilecek ve bütün ülkeler faydalanacak.
- Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti yok sayılmıştır.
- İtilaf Devletleri Osmanlı Devletini paylaşmışlardır.
- İtilaf Devletleri Son Osmanlı Mebuslar Meclisini dağıttıkları için bu antlaşma meclis tarafından onaylanmadığından hiçbir hukuki geçerliliği yoktur.
- Uygulanamayan bir antlaşma olması nedeniyle 1878 Ayastefanos Antlaşmasına benzerlik gösterir.

25.DÜZENLİ ORDU NE ZAMAN KURULMUŞTUR?

- M. Kemal’in önerileri doğrultusunda T.B.M.M Hükümeti düzenli ordu kurma kararına vardı.
- Kuva-yi Milliye birliklerinin tek çatı altında toplanması kararlaştırılmıştır.
- Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe etkilerinin azalmasından çekindikleri için düzenli orduya katılmayarak isyan ettiler.
- 8 Ekim 1920’de ülkenin her tarafından gelen Kuva-yi Milliye birliklerinin katılımıyla düzenli ordu kurulmuştur.
- Batı cephesi komutanlığına İsmet Paşa(İnönü) getirildi.

KURTULUŞ SAVAŞINDA CEPHELER

Doğu Cephesi: Doğu cephesinde Ermenilerle savaşılmıştır. Ermeniler Sevr antlaşmasına dayanarak Doğu Anadolu’da bir Ermeni Devleti kurmak istiyorlardı ve Türklere saldırıyorlardı . T.B.M.M 15.Kolordu komutanı Kazım Karabekir Paşayı Doğu cephesi komutanlığına atadı. Yapılan savaşlarla Doğu Anadolu Ermenilerden kurtuldu. Ermenilerle Gümrü Antlaşması(3Aralık 1920) imzalandı.

26.GÜMRÜ ANTLAŞMASI’NIN (3 ARALIK1920) ÖNEMİ NEDİR?

- T.B.M.M’nin uluslar arası alanda kazandığı ilk siyasi ve askeri başarıdır.
- İlk kez Gümrü antlaşmasıyla belirlenen doğu sınırimız , Moskova ve Kars antlaşmalarıyla son şeklini almıştır.
- Ermeniler barış imzalamakla ilk kez Sevr antlaşmasının geçersizliği onaylamış oldular.
- Ermeni sorunu çözüme kavuşturuldu.

27.GÜNEY CEPHESİ’NİN ÖNEMİ NEDİR?

- Güney Cephesi’nde düşmana karşı Kuva-yi Milliye birlikleriyle karşı konulmuştur. Düzenli ordu savaşmamıştır.
- Güney Cephesi’ndeki savaşlar Sakarya Savaşı’ndan sonra 20 Ekim 1921’de Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması ile sona erdi.
- Böylece Hatay hariç Suriye sınırı belirlenmiştir.

28. I. İNÖNÜ SAVAŞI’NIN (6-10 OCAK 1921) ÖNEMİ NEDİR?

- Düzenli ordunun Batı Cephesi’nde Yunanlılara karşı kazandığı ilk zaferdir.
- İsmet Paşa Albaylıktan generalliğe terfi etti.
- Çerkez Ethem isyanı bu zaferden sonra bastırıldı.
- 20 Ocak 1921’de ilk anayasa (Teşkilat-ı Esasiye) ilan edildi.
- 12 Mart 1921’de İstiklal Marşımız kabul edildi.
- Londra Konferansı yapıldı.(21 Şubat 1921)
- Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.(16 Mart 1921)

29.LONDRA KONFERANSI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (21 ŞUBAT-12 MART 1921)

- İtilaf Devletleri Sevr Antlaşmasını yumuşatarak T.B.M.M kabul ettirmek için konferansı toplamışlardır.
- İstanbul hükümeti adına Tevfik Paşa, T.B.M.M adına Bekir Sami Bey konferansa katılmıştır.
- İtilaf Devletleri T.B.M.M’ni konferansa çağırmakla , T.B.M.M’nin varlığını ilk kez hukuki olarak tanımıştır.

30.MOSKOVA ANTLAŞMASI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (16 MART 1921)

- Rusya Misak-ı Milliye ve Türk Devletini tanıyan ilk Avrupa ülkesi olmuştur.
- Kars, Ardahan Türkiye’de kaldı. Batum ise Gürcistan’a verilmiştir. Batum’un elimizden çıkmasıyla Misak-ı Milli’den ilk taviz verilmiştir.

31. II. İNÖNÜ SAVAŞI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (23 MART-1 NİSAN 1921)

- Batı Cephesi’nde Yunanlılara karşı kazanılan ikinci zaferdir.
- İtalya bu zaferden sonra Antalya ve Muğla’dan çekilmeye başladılar.
- Fransızlar anlaşmak için Ankara’ya temsilci gönderdiler.

32. KÜTAHYA-ESKİŞEHİR SAVAŞLARININ ÖNEMİ NEDİR? (10-24 TEMMUZ 1921)

- Ordumuz İtilaf Devletleri’nden yardım alan Yunanlılar karşısında başarısız olarak Sakarya Irmağı’nın doğusuna kadar gerilemiştir.
- Böylece 1683 II. Viyana kuşatmasından itibaren devam eden geri çekilme Sakarya Irmağı’nın doğusuna kadar devam etmiştir.
- Bu yenilgiden sonra 5 Ağustos 1921’de M. Kemal’e başkomutanlık verildi. Ayrıca meclisin 3 aylığına tüm yetkileri M. Kemal’e verildi.
- M. Kemal ilk olarak Tekalif-i Milliye Emirlerini 8 Ağustos 1921’de ilan ederek Sakarya Savaşı için halktan yardım toplamıştır.

33.SAKARYA MEYDAN SAVAŞI’NIN ÖNEMİ NEDİR?(23 AĞUSTOS-13 EYLÜL 1921)

- 1683 Viyana bozgunundan itibaren devam eden gerileme sona erdi.
- T.B.M.M büyük bir zafer kazandı. Yunan ordusunun taarruz gücü kırıldı. Yunanlılar savunmaya geçti.
- T.B.M.M M. Kemal’e Mareşallik ve Gazilik unvanı verdi.(19 Eylül 1921)
- Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması imzalandı.(13 Ekim 1921)
- Fransızlarla Ankara Antlaşması imzalandı.(20 Ekim 1921)
- İtilaf Devletleri barış teklifinde bulundular.

34.KARS ANTLAŞMASI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (13 EKİM 1921)

- Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan ile yapılmıştır.
- Kars Antlaşması ile doğu sınırlarımız kesinlik kazanmıştır.

35.ANKARA ANTLAŞMASI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (20 EKİM 1921)

- Hatay dışında Suriye sınırı çizildi.
- Fransa yeni Türk Devleti’ni resmen tanıdı.
- Fransızlar Misak-ı Milliye tanıyan ilk İtilaf Devleti oldular.

36.BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK MEYDAN MUHAREBESİ’NİN ÖNEMİ NEDİR?(26AĞUS-18 EYLÜL 1922)

- Milli mücadelenin silahlı mücadelesi başarıya ulaştı.
- Yunan işgali sona erdi. Yunanlılar Ege Denizi’ne döküldü.
- Afyon,Uşak,Kütahya, Manisa, Balıkesir,Aydın,İzmir ve Bursa Yunan işgalinden kurtuldu.
- Malazgirt Savaşı Anadolu’nun kapılarını Türklere açmış, Miryakefalon Türk yurdu olduğunu belgelemiş, Başkomutanlık Meydan Muharebesi ise Anadolu’nun sonsuza kadar Türk yurdu olarak kalacağını ispatlamıştır.

37.MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI’NIN ÖNEMİ NEDİR? (11 EKİM 1922)

- Toplantıya İngiltere,Fransa. ve İtalya katılmış, Yunanlılar bir gemide sonucu beklediler. Türkiye adına İsmet paşa katıldı.
- Türkiye ile Yunanistan arasındaki silahlı mücadele sona erdi.
- Yunanlılar 15 gün içerisinde Doğu Trakya’yı Meriç Irmağı’nın sol kıyısına kadar ,terk edecek.
- İstanbul ve Boğazlar T.B.M.M ‘ne bırakıldı. Böylece savaştan İstanbul , Boğazları ve Doğu Trakya’yı kurtarmış olduk.
- Kurtuluş Savaşı’nın silahlı safhası bitmiş, diplomatik safhası başlamıştır.
- Osmanlı Devleti’nin merkezi İstanbul T.B.M.M’ ne bırakılmakla, Osmanlı Devleti hukuken sona erdi.

38.LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 TEMMUZ 1924)

- Konferansa, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya,Yugoslavya katılmıştır. Boğazlarla ilgili madde görüşülürken Bulgaristan ve Rusya’da katılmıştır. A.B.D ise gözlemci olarak katılmıştır. T.B.M.M’ni İsmet Paşa temsil etmiştir.
- Yunanistan’la olan sınırimız Mudanya Ateşkes anlaşmasında belirtildiği gibi olacak.
- Ege adalarından, on iki ada İtalya’ya , Gökçeada ve Bozcaada (Çanakkale Boğazının korunması için) Türkiye’ye , diğer adalar Yunanistan’a verildi.
- Savaş tazminatı olarak, Yunanistan Karaağaç’ı Türkiye’ye bıraktı.
- Kapitülasyonlar kaldırıldı.
- Boğazlardan barış zamanı askeri olmayan gemiler geçebilecek. Savaş zamanı Türkiye savaşta yer alırsa , boğazlar üzerinde istediğini yapma hakkına sahiptir. Ancak Türkiye’nin başkanlığını yaptığı bir “Boğazlar Komisyonu” boğazlardan geçişi kontrol edecek.
- Suriye sınırı, 16 Mart 1921’ Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşmasıyla belirtildiği gibi olacak.
- Irak sınırı ve Musul sorunu ,İngiltere ve Türkiye arasında görüşüldükten sonra halledilecek.
- Osmanlı dış borçlarının, Osmanlı’dan ayrılan devletlere paylaştırılarak ödenmesine karar verildi.
- Yabancı okulların, Türkiye’nin koyacağı kurallar çerçevesinde faaliyete devam etmesi kararlaştırıldı.
- Ortodoks Patrikhanesi, İstanbul’da kalacak ancak siyasi faaliyette bulunmayacak.

39.LOZAN'DAN KALAN PROBLEMLER VE LOZAN ANTLAŞMASI'NIN TÜRK TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMİ

- İtilaf Devletleri bu antlaşmayla Misak-ı Milliye ve Yeni Türk Devletinin bağımsızlığını tanımıştır.
- Boğazlar Komisyonunun kalması milli egemenliğimizi sınırlamıştır. Boğazlar sorunu kalmıştır.
- Musul alınamamış ve Irak sınırı kesinlik kazanmamıştır .Musul sorunu kalmıştır.

40.SİYASAL ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

- Saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922)
- Ankara'nın başkent olması (13 Ekim)
- Cumhuriyetin ilanı (29 Ekim 1923)
- Halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924)
- Siyasi Partiler kuruldu.

a) Cumhuriyet Halk Fırkası:Cumhuriyet döneminin kurulan ilk siyasi partisidir. Atatürk tarafından 9 Eylül 1923' de kuruldu.

b) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası: İlk muhalefet partisidir. Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından 17 Kasım 1924'te kuruldu. Bu partinin Şeyh Sait isyanı ile bağlantısı olduğu düşünülerek 3 Haziran 1925'de kapatıldı.

c) Serbest Cumhuriyet Fırkası:Fethi Okyar tarafından 12 Ağustos 1930'da kurulmuştur. Laiklik ve Cumhuriyet karşıtlarının bu partide toplanmaya başlamasıyla kurucusu tarafından 17 Kasım 1930'da kapatıldı.

41.HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

- 20 Ocak 1921'de ilk anayasa Teşkilat-ı Esasiye ilan edildi.
- Cumhuriyetin ilanından sonra 1924 anayasası ilan edildi.
- 17 Şubat 1926'da Medeni Kanun ilan edildi. İsviçre'den alındı.

a) Birden fazla kadınla evlenme yasaklandı.

b) Mirasta ve boşanmada kadın erkek eşitliği geldi.

- 8 Mayıs 1928'de Borçlar Kanunu –İsviçre'den
- 10 Mayıs 1928'de Ticaret Kanunu—Almanya'dan
- 1 Temmuz 1928'de Ceza Kanunu – İtalya'dan alınarak ilan edildi.

42.EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

- 3 Mart 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu ilan edildi. Eğitim öğretim laikleştirildi. Bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlandı. Medrese ve okul ikiliğine son verildi
- 1 Kasım 1928'de Latin alfabesi kabul edildi.
- 15 Nisan 1931'de Türk Tarih Kurumu kuruldu.
- 12 Temmuz 1932'de Türk Dil Kurumu kuruldu.
- 1924'te Topkapı Sarayı müze haline getirildi. Aynı yıl Etnografya Müzesi ve Güzel Sanatlar Akademisi açıldı.

- 1933'te İstanbul Üniversitesi ve Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi açıldı.

NOT: Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu'nun kurulması Atatürk'ün Milliyetçilik ilkesiyle doğrudan ilgilidir.

43.TOPLUMSAL ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

- 25 Kasım 1925'de “Şapka Kanunu “ çıkarıldı.
- 30 Kasım 1925'de tekke , zaviye ve türbeler çıkarılan bir kanunla kapatıldı.
- 1934 çıkarılan bir kanunla din görevlilerinin dini elbiselerle ibadet yerleri dışında dolaşmaları yasaklandı. En yetkili kişi hariç (Diyanet İşleri Başkanı “”gibi)
- 1925 Yılında Hicri ve Rumi takvimler kaldırılarak Miladi takvim kabul edildi.1 Ocak 1926'dan itibaren uygulamaya geçildi.
- 1931 Yılında bir kanunla Okka ,arşın vb. yöresel ölçü birimleri yerine Kilo, metre ve litre gibi ölçü birimleri kabul edildi.
- 1935 Yılında hafta sonu tatili Cuma'dan Pazar gününe alındı.
- 24 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu kabul edildi.
- Türk Kadınına Siyasi Haklar Verildi.

- a) 30 Nisan 1930'da belediye seçimlerinde seçmen olma hakkı,
- b) 26 Ekim 1933'te muhtar seçme ve köy ihtiyar heyetine seçilme hakkı,
- c) 5 Aralık 1934'te milletvekili seçilme ve seçme hakkı verildi.

NOT: Bir çok Avrupa ülkesinde Türk kadınından yıllar sonra milletvekili seçilme hakkı verilmiştir. Türkiye'de 1935 Yılındaki yapılan seçimlerde meclise 18 kadın milletvekili girmeyi başarmıştır.

44.Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar

MİLLÎ EKONOMİ ALANINDA YENİLİKLER

· 17 Şubat 1923 'de "İzmir İktisat Kongresi" toplandı .Milli ekonominin hedefleri belirlendi. Yatırım

· yapacak şirketlere kolaylık sağlanacağı, milli bankanın kurulacağı, demiryolu yapımına önem verileceği,yerli malı kullanımı teşvik edileceği belirtilmiştir. Ayrıca kongrede "Misak-ı İktisadi" (Ekonomi Andı) ilan edildi. Buna göre ekonomik kararlar uygulanırken ekonomik bağımsızlığın titizlikle korunması kararlaştırıldı.

·Özel teşebbüsün yetersiz olmasından dolayı 1930'dan itibaren "Devletçi" bir ekonomi politikası uygulanmaya başlanmıştır.

·1933 yılında "İlk Beş Yıllık Kalkınma Planı" hazırlandı ve başarıyla uygulandı.

TARIM ALANINDA GELİŞMELER

- Köylünün durumunu düzeltmek için Aşar (Öşür) vergisi 1925'te kaldırıldı.
- Ziraat Bankasının verdiği kredi artırıldı.
- Çiftçinin tarımda makine , iyi tohum , gübre ve ilaç kullanımı teşvik edildi.
- Çiftçiye damızlık hayvan, tohum, fidan , borç para verildi.
- 1929'da "Tarım Kredi Kooperatifleri" kuruldu.

SANAYİ ALANINDA GELİŞMELER

- 1925'te "Sanayi ve Maadin Bankası" kuruldu. (Yıpranmış Osmanlı tesislerini tamir etmek için.)
- 1927'de "Teşvik-i Sanayi Kanunu" çıkarıldı.(Halk sanayiye teşvik edildi, ancak halkın gücü olmadığından "Devletçilik" politikası izlendi.)
- 1933'te "İlk Beş Yıllık Sanayi Planı" hazırlandı.
- 1933'te Sümerbank kuruldu.
- 1938 'de "İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı" hazırlandı .Ancak 1939'da II. Dünya Savaşı'nın çıkması bu planın uygulanmasına engel olmuştur.
- Ülkedeki madenleri aramak için 1935'te Maden Tetkik Arama Enstitüsü (M.T.A) kuruldu. Madenleri işlemek içinde Etibank kuruldu.
- 1939'da Türkiye'nin ilk demir çelik fabrikası olan Karabük Demir-Çelik Fabrikası kuruldu.

TİCARET ALANINDA GELİŞMELER

- 1924'te İş Bankası kuruldu.(İş sahiplerine kredi vermek amacıyla kuruldu)
- 1 Temmuz 1926 'da "Kabotaj Kanunu" çıkarıldı. Böylece Türk karasularında yolcu ve yük taşıma hakkı yalnızca Türk gemilerine verildi. Ayrıca Denizbank'ın kurulmasıyla denizcilik faaliyetleri artmıştır.

BAYINDIRLIK ALANINDA GELİŞMELER

- Demiryolları yabancı şirketlerin elinden alınarak devletleştirildi. Yeni demiryolları yapıldı. Cumhuriyetin ilanından 1938 yılına kadar 3360 km demiryolu yapılmıştır.
- Osmanlı Devleti'nden 18335 km kalan karayolu 1948 yılında 45000 km' ye çıkmıştır.
- Denizcilik alanında Kabotaj Kanunu çıkarılmış ve yeni liman ve iskeleler yapılmıştır.
- Pek çok yeni şehir ve kasaba inşa edilerek modern bir görünüm almıştır

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (1)

1. Bilgi : Rusya Balkanlarda Slav birliğini sağlamaya çalışmaktadır.

Durum : İngiltere, Reval görüşmeleri sonucunda Rusya'yı Balkanlarda serbest bırakmıştır.

Balkanların XIX. yüzyıldaki genel durumu düşünüldüğünde, yukarıdaki durumun aşağıdaki devletlerden hangisini olumsuz etkilediği söylenebilir?

- A) Avusturya-Macaristan
- B) Romanya
- C) Bulgaristan
- D) Arnavutluk
- E) Yunanistan

2. - İttihat ve Terakki Cemiyeti ile bu cemiyete bağlı subayların çalışmaları sonucunda II. Abdülhamit 1908'de ikinci kez meşrutiyet ilan etmek zorunda kalmıştır.

- II. Meşrutiyet'in ilanını izleyen günlerde Avusturya Bosna-Hersek'i topraklarına katarken, Bulgaristan da bağımsızlığını ilan etmiştir.

Yukarıdaki bilgiler değerlendirildiğinde aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) II. Abdülhamit halkın yönetime katılmasından yana değildir.
- B) Meşrutiyet birtakım iç karışıklıklar sonucu ilan edilmiştir.
- C) Bazı devletler Osmanlı Devleti'nin iç sorunlarından yararlanmışlardır.
- D) İttihat Terakki Cemiyeti Meşrutiyetin ilanında etkili bir rol üstlenmiştir.
- E) Meşrutiyet rejimine karşı yoğun bir siyasi muhalefet oluşmuştur.

3. Osmanlı Devleti'nde, 13 Nisan 1909'da İstanbul'da meşrutiyet yönetimine karşı bir ayaklanma çıkmıştır. Halkın bir bölümünün de katıldığı bu ayaklanma Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

Bu bilgiler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın bir bölümü meşrutiyet yönetimine karşıdır.
- B) Azınlıklar yönetimde etkili olmak istemiştir.
- C) Yönetimle ilgili sorunlar yaşanmıştır.
- D) Halk arasında görüş ayrılıkları vardır.
- E) Ordu yenilik taraftarıdır.

4. 1909'da Kanun-i Esasi'de yapılan bir değişiklik; "Meclis-i Mebusan'ın güvenini alamayan bir başbakan, bakanlar kuruluyla birlikte istifa eder." hükmü getirilmiştir.

Anayasadaki bu değişiklik aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirme amacına yöneliktir?

- A) Siyasi ayrılıklara son verilmesi
- B) Sosyal adaletin sağlanması
- C) Kanunların kısa sürede çıkarılması
- D) Yürütmenin meclis denetimine alınması
- E) Yargı organlarının bağımsız karar vermesi

5. İtalya, sömürge elde etmek ve hammadde ihtiyacını karşılamak amacıyla kendisi için stratejik önem taşıyan Trablusgarp'a saldırmadan önce Avrupa devletlerinin onayını almıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) İtalya sanayileşme sürecini tamamlamamıştır.
- B) İtalya Osmanlı Devleti'nin askeri gücünden çekinmektedir.
- C) İtalya yayılcı politikalarına Avrupa devletlerinin tepki göstermesinden çekinmektedir.
- D) İtalya'nın donanma gücü yetersizdir.
- E) İtalya sınırlarını barışçı yollarla genişletmek istemektedir.

6. I- Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son topraklarını kaybetmesi

II. Osmanlı Devleti'nin Atina Antlaşması'nı imzalaması

III. Osmanlı Devleti'nin On İki Adayı geçici olarak İtalya'ya bırakması

IV. On İki Ada'nın Yunanlılara geçmesi

V. Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki egemenliğinin sona ermesi

gibi gelişmelerden hangileri, Trablusgarp Savaşı'nın sonuçlarıyla ilgilidir?

- A) I ve V B) II ve III C) I ve IV
- D) III ve V E) I ve III

7. Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan atmak amacıyla Rusya'nın da kışkırtmaları sonucu, ittifak yapan devletler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Sırbistan-Arnavutluk-Yunanistan-Karadağ
- B) Arnavutluk-Yunanistan-Romanya-Bulgaristan
- C) Yunanistan-Bulgaristan-Sırbistan-Romanya
- D) Romanya-Arnavutluk-Karadağ-Yunanistan
- E) Yunanistan-Bulgaristan-Karadağ-Sırbistan

8. XX. yüzyıl başlarında ortaya çıkan aşağıdaki gelişmelerden hangisi "Osmanlı Devleti'nin sınırlarının daraldığına" kanıt olarak gösterilemez?

- A) Trablusgarp'ın İtalya tarafından işgal edilmesi
- B) Bulgar Krallığı'nın bağımsızlık ilan etmesi
- C) Avusturya'nın Bosna-Hersek'i topraklarına kattığını açıklaması
- D) İttihat ve Terakki Fırkası'nın Bab-ı Ali Baskını ile yönetime el koyması
- E) Balkan Savaşlarının kaybedilmesi

9. I. Balkan Savaşı sonunda Londra Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nin batı sınırı Midye-Enez çizgisi olarak belirlenmiş, en fazla toprağı Bulgaristan almıştır. Buna tepki gösteren Balkan devletleri Bulgaristan'a savaş açmıştır. Bundan faydalanan Osmanlı Devleti Doğu Trakya'yı geri almış ve İstanbul Antlaşması'nda batı sınırı Meriç Irmağı olarak belirlenmiştir.

Bu durum Balkan Savaşlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaktadır?

- A) Balkan savaşlarında en karlı çıkan devlet Bulgaristan'dır.
- B) I. ve II. Balkan savaşları aynı devletler arasında olmuştur.
- C) I. Balkan Savaşı'nın sonuçları II. Balkan Savaşı'nın çıkmasına ortam hazırlamıştır.
- D) Osmanlı Devleti Balkanlardaki otoritesini yeniden kurmuştur.
- E) Balkanlarda kalıcı barış sağlanmıştır.

10. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı sonunda imzaladığı Londra Antlaşması'nın bazı kararları şunlardır:

- Osmanlı Devleti Midye-Enez çizgisinin doğusuna çekilecektir.
- Arnavutluk ve Ege Adaları'nın durumu Avrupalı devletlerin kararına bırakılacaktır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Osmanlı Devleti Ege Denizi'ndeki üstünlüğünü korumaktadır.
- B) Osmanlı Devleti büyük devletlerin baskısı altındadır.
- C) Osmanlı Devleti topraklarını koruyamayacak kadar güçsüzdür.
- D) Büyük devletlerin Balkanlardaki siyasi etkileri artmıştır.
- E) Osmanlı Devleti Doğu Trakya'yı kaybetmiştir.

11. Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonunda imzaladığı antlaşmalarda Balkan ülkelerinde yaşayan Türklere mülkiyet, eğitim, kültür ve dil konularında bazı ayrıcalıklar sağlanmıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Savaşı Osmanlı Devleti'nin kazanmadığının
- B) Azınlık haklarının korunduğunun
- C) Balkan devletlerinin Osmanlılara karşı birlikte hareket ettiğinin
- D) İnsan hakları kavramının önemini kaybettiğinin
- E) Osmanlı Devleti'nin yıkılma sürecine girdiğinin

12. Aşağıdakilerden hangisi Balkan Savaşları'nın nedenlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan atılmak istenmesi
- B) Rusya'nın kışkırtmaları
- C) Rusya'nın İngiltere tarafından Balkanlarda serbest bırakılması
- D) Balkanlarda yaşayan halkın bağımsızlık kazanmak istemesi
- E) Osmanlı ordusunun güçsüz olması

CEVAP ANAHTARI

1. A	2. E	3. B	4. D	5. C
6. E	7. E	8. D	9. C	10. A
11. B	12. D			

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (2)

1. XX. yüzyıl başlarında Almanya ve İtalya; siyasi, askeri ve sanayi alanında gelişmelerini tamamlamış ve Avrupa kıtasında etkili birer devlet konumuna gelmişlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi, bu gelişmelerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı sona ermiştir.
- B) İngiltere, Rusya ve Fransa'yla Almanya'ya karşı ittifak kurmuştur.
- C) Sömürgecilik; yarışı hızlanmıştır.
- D) Silahlanma yarışı hız kazanmıştır.
- E) Osmanlı Devleti kaybettiği toprakların önemli bölümünü geri almıştır.

2. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıl sonlarından itibaren Almanya ile yakınlaşma politikası izlemesinin temel nedenlerinden biri de "İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikalarını terk ederek bu toprakları işgal etmeye başlamaları ve Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesinde etkili olmalarıdır."

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun göstergelerinden biri değildir?

- A) İngiltere'nin Kıbrıs'a yerleşmesi
- B) Girit'e özerklik verilmesi
- C) Avusturya'nın Bosna-Hersek'i topraklarına katması
- D) Rusya'nın, Reval Görüşmeleri sonucunda Balkanlarda serbest bırakılması
- E) Balkan Savaşları sonunda Ege Adaları'nın Yunanistan'a bırakılması

3. ittifak ve Terakki tarafından oluşturulan Hareket Ordusu'nun amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkanlardaki ayaklanmaları bastırmak
- B) 31 Mart Ayaklanması'nı bastırmak
- C) Meşrutiyetin ilanını sağlamak
- D) Sırp Ayaklanması'nı bastırmak
- E) II. Abdülhamit'i tahttan indirmek

4. XX. yüzyılın başlarından itibaren Makedonya sorunu Balkanlardaki bunalımı tırmandırdı. Avrupa devletleri bu bölge ile yakından ilgilenmeye başladı. Rus çarı ile İngiltere kralı Reval'de buluşarak Osmanlı Devleti'nin durumunu, Boğazlar meselesini ve Balkanların geleceğini görüştü.

Osmanlı Devleti'nin yukarıdaki gelişmeler karşısında içişlerine karışılmasını engellemek amacıyla aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Meşrutiyet ilan edildi.
- B) Avrupa devletleriyle savaşlara son verildi.
- C) Siyasal partiler kuruldu.
- D) Balkan devletlerinin bağımsızlığı tanındı.
- E) Türkçülük politikası izlendi.

5. II. Meşrutiyetin ilanından memnun olmayan çevrelerin kışkırtmasıyla İstanbul'da 13 Nisan 1909'da 31 Mart Olayı adı verilen ayaklanma çıktı.

31 Mart ayaklanmasının bastırılmasının Osmanlı devlet yönetimi açısından ortaya çıkardığı sonuç aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Hükümet ile Meclis-i Mebusan arasındaki anlaşmazlıklar giderildi.
- B) Halkın görüşlerini yansıtabilmesi için partilerin kurulması kararlaştırıldı.
- C) Padişahın bazı yetkileri kısıtlanarak Meclisin yetkileri artırıldı.
- D) Devletin teokratik yapısında düzenlemeler yapıldı.
- E) Osmanlı ordusunun modernleştirilmesine karar verildi.

6. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) İtalya, Trablusgarp'ı işgal etmeden önce İngiltere ve Fransa'nın onayını almıştır.
- B) Balkanlarda savaş belirtilerinin ortaya çıkması üzerine, Osmanlı Devleti İtalya ile antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır.
- C) Uşi Antlaşması ile Ege Adaları Yunanistan'a bırakılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'daki son topraklarını kaybetmiştir.
- E) Osmanlı Devleti Trablusgarp'a asker gönderememiştir.

7. İtalya, 1911'de Osmanlı Devleti'ne savaş ilan ederek Trablusgarp'a asker çıkarmaya başladı. Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'da az sayıda askeri vardı. Buraya İtalyan donanması engel olduğu için denizden; İngiltere, Mısır'dan geçiş izni vermediği için karadan yardım gönderilemiyordu.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin bölgedeki gücü zayıflamıştır.
- B) İtalya Akdeniz'de güçlenmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü tehlikeye girmiştir.
- D) İngiltere İtalya'ya siyasi destek sağlamıştır.
- E) İtalya ile Osmanlı Devleti arasındaki savaşlar uzun süre devam etmiştir.

8. I. Balkan Savaşı'nda dört devlete karşı mücadele eden Osmanlı Devleti'nin bu savaştan yenilgiyle çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Almanya'nın Balkan devletlerine yardım etmesi
- B) Savaş için yeterli hazırlıkların yapılmaması
- C) Orduda partililik mücadelesinin yaşanması
- D) Bazı komutanların etkisiz duruma getirilmesi
- E) Bazı birliklerin terhis edilmesi

9. II. Balkan Savaşı'nın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi
- B) Bulgaristan'ın Ege kıyılarına kadar genişlemesi
- C) Yunanistan'ın Girit'i alması
- D) Bütün devletlerin Boğazlardan serbestçe yararlanmaya başlaması
- E) Karadağ ile Sırbistan arasında sınır anlaşmazlığının çıkması

10. Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı sonunda, aşağıdakilerden hangisini imzalamak zorunda kalmıştır?

- A) Atina Antlaşması
- B) Londra Antlaşması
- C) Bükreş Antlaşması
- D) Uşi Antlaşması
- E) İstanbul Antlaşması

11. I. Balkan Savaşı'na katılmayan Romanya II. Balkan Savaşı başlayınca bu savaşa katıldı.

Romanya'nın II. Balkan Savaşı'na katılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makedonya'yı ele geçirmek
- B) Osmanlı-Alman ittifakını engellemek
- C) Avusturya ile birlikte hareket edebilmek
- D) Osmanlı kuvvetlerinin ilerlemesini önlemek
- E) Bulgaristan'ın büyümesini engellemek

12. Osmanlı İmparatorluğu özellikle 1878 Berlin Antlaşmasından sonra hızlı bir dağılma dönemine girmiştir. 1914 yılına gelindiğinde Doğu Trakya hariç, Balkanlarda ve Kuzey Afrika'daki tüm topraklar kaybedilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin hızla dağılmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya ve diğer Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı ortak politika izlemeleri
- B) Ülkede baskıcı bir yönetimin uygulanması
- C) İttihat ve Terakki yönetiminin dış politikadaki yanlış uygulamaları
- D) Devlet adamları ve padişahların yetersizliği
- E) Yönetim kadrolarında parti çekişmeleri yaşanması

CEVAP ANAHTARI

1. E	2. C	3. B	4. A	5. C
6. C	7. E	8. A	9. B	10. B
11. E	12. A			

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (3)

1. İngiltere kendi çıkarları nedeniyle özellikle XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti ile iyi geçindi. XIX. yüzyıl sonlarından itibaren İngiltere Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumak yerine, Osmanlı Devleti'nin parçalanmasına çalıştı.

İngiltere'nin politikasının değişmesinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin bulunduğu söylenemez?

- A) Reval Görüşmesi ile Rusya'nın Balkanlarda serbest kalması
- B) Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi
- C) Ege Adaları'nın çoğunun Yunanistan'a bırakılması
- D) Osmanlı Devleti'nin Almanya'ya yakınlaşması
- E) Kıbrıs ve Mısır'ın işgal edilmesi

2. Almanya ile Osmanlı Devleti arasında XIX. yüzyıl sonlarından itibaren ortaya çıkan yakınlaşmanın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı topraklarını işgal etmeye başlaması
- B) Almanya'nın Ortadoğu'daki etkisini artırmak istemesi
- C) Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın kendisini koruyabileceğini düşünmesi
- D) Almanya'nın Osmanlı Devleti'nin askeri gücünden yararlanmak istemesi
- E) Almanya'nın Osmanlı topraklarını önemli bir hammadde kaynağı ve pazar olarak görmesi

3. II. Abdülhamit döneminde kurulan İttihat ve Terakki Cemiyeti, meşrutiyetin yeniden ilanı doğrultusunda mücadele etti.

İttihat ve Terakki'nin bu mücadelesi;

- I. Osmanlılık ideolojisini gerçekleştirmek
- II. Egemenlik anlayışını değiştirmek
- III. Mebuslar Meclisi'nin kapatılmasını sağlamak
- IV. Kanun-i Esasi'ye işlerlik kazandırmak
- V. Padişahın mutlak otoritesini güçlendirmek

gibi amaçlarından hangilerine yönelik bir çalışma olamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) II ve IV E) III ve V

4. XX. yüzyıl başlarında ortaya çıkan gelişmelerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde halkın yönetime katılmasını sağlamıştır?

- A) II. Meşrutiyet'in ilanı
- B) Reval Görüşmesi
- C) 31 Mart olayı
- D) Bab-ı Ali Baskını
- E) II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi

5. Osmanlı Devleti'nde,

I. I. Meşrutiyet (1876), Balkan sorunlarını görüşmek üzere Avrupa devletlerinin toplandığı Tersane Konferansı'nın çalışmalarına başladığı gün ilan edildi.

II. II. Meşrutiyet (1908) Rusya ile İngiltere arasında Osmanlı Devleti'nin paylaşılması üzerine yapılan "Reval Görüşmeleri"nden sonra ilan edildi.

Bu gelişmelere bakılarak Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet yönetimlerine geçilmesindeki beklentinin aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Halkın istekleri doğrultusunda hareket etmek
- B) Meşrutiyet yönetimlerinin gerekliliğini kanıtlamak
- C) Devletin işlerine karışılmasını önlemek
- D) Osmanlı Devleti'ni Avrupa'nın güçlü devletlerden biri haline getirmek
- E) Mutlakîyetin devamına ortam hazırlamak

6. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çalışmaları sonucu II. Abdülhamit 1908'de meşrutiyeti yeniden ilan etmek zorunda kaldı. Ancak 1909'da Meşrutiyete karşı 31 Mart ayaklanması çıktı. Bu ayaklanma Hareket Ordusu tarafından bastırıldı ve II. Abdülhamit tahttan indirildi.

Bu açıklama değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisi doğru olur?

- A) Meşrutiyet rejimi ordu tarafından korunmaktadır.
- B) Yenilikler halk tarafından desteklenmiştir.
- C) Türkçülük düşüncesi devletin temel politikası olmuştur.
- D) Saltanat sistemine son verilmiştir.
- E) İç sorunlar dış sorun haline dönüşmüştür.

7. 1876'da ilan edilen Kanun-i Esasi'de yer alan "Hükümet, padişaha karşı sorumludur." maddesi 1909'da "Hükümet, Meclise karşı sorumludur." şeklinde değiştirilmiştir.

Bu değişiklik değerlendirildiğinde;

- I. Mebuslar Meclisi'nin yönetimdeki etkisi artmıştır.
 - II. Padişahın yetkileri sınırlandırılmıştır.
 - III. Demokratikleşme yolunda önemli bir adım atılmıştır.
 - IV. Meclis hükümeti sisteminden vazgeçilmiştir. gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?
- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

8. I. Trablusgarp'ı almak için Avrupa devletlerinin onayını alan İtalya, Osmanlı Devleti'nden Trablusgarp'ı istedi. Bu istek reddedilince Trablusgarp'a asker çıkardı.

II. Trablusgarp'ın işgali üzerine Osmanlı Devleti Avrupa devletlerinden yardım istedi ancak gerekli desteği bulamadı.

Bu bilgilerle ilgili olarak XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti için aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Siyasi yalnızlık içindedir.
- B) İç sorunlarla mücadele etmektedir.
- C) Afrika'daki hakimiyeti sona ermiştir.
- D) Almanya ile ittifak halindedir.
- E) Ulusçuluk akımından olumsuz etkilenmiştir.

9. Osmanlı Devleti Trablusgarp Savaşı sonunda imzaladığı Uşi Antlaşması ile On İki Ada'yı geçici olarak İtalya'nın işgaline bırakmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu kararı almasının amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) On İki Ada halkının ayaklanma çıkarmasını önlemek
- B) Yunanistan'ın Balkan Savaşı sırasında adaları işgal etmesine engel olmak
- C) Balkan Savaşı'nda İtalya'dan destek sağlamak
- D) İtalya'nın diğer bölgelere saldırmasını engellemek
- E) Avrupa devletlerinin olaya müdahalesine fırsat vermemek

10. XX. yüzyılın başlarında Balkan devletlerinin Osmanlılara karşı birleşerek savaşa girmelerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Milliyetçilik akımları
- B) Osmanlıların Katolikleri desteklemesi
- C) Osmanlıları Balkanlardan atmak istemeleri
- D) Bağımsızlık mücadelesi vermeleri
- E) Meşrutiyet ilanını içişlerine karışma olarak değerlendirmeleri

11. I. Balkan Savaşı'nı kaybeden Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan çekilmesi sonucu bölgede büyük bir siyasi otorite boşluğu doğmuştur. Bu durum toprakların paylaşımı konusunda Balkan devletleri arasında çıkar çatışmaları yaşanmasına yol açmıştır.

Bu durumun nedeni olarak;

- I. Balkanların çok uluslu olması
- II. Balkanlarda kalıcı barışın kurulamaması
- III. Rusya'nın Balkanlardaki etkinliğinin azalması
- IV. Balkan sorununa Avrupa devletlerinin kayıtsız kalması

gibi özelliklerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I ve II
- E) I, II, III ve IV

12. Osmanlı İmparatorluğunun Balkan Savaşları sonunda imzaladığı İstanbul ve Atina Antlaşmalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Balkan Savaşlarını bitiren antlaşmalardır.
- B) Bulgaristan ve Yunanistan'da kalan Türklerin hakları belirlenmiştir.
- C) Bulgaristan ve Yunanistan'da yaşayan Türklere azınlık statüsü verilmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki varlığı Doğu Trakya ile sınırlanmıştır.
- E) Bugünkü Türkiye-Yunanistan sınırı çizilmiştir.

CEVAP ANAHTARI

1. B	2. D	3. E	4. A	5. C
6. A	7. D	8. A	9. B	10. C
11. D	12. E			

MİLLÎ MÜCÂDELE, MİLLÎ CEMİYETLER, M. KEMÂL'İN SAMSUN'A ÇIKIŞI, MİLLÎ KONGRELER İLE İLGİLİ TEST SORULARI

1. Mondros Ateşkes Ateşkes Antlaşması ile başlayan işgâllere karşı aşağıdaki tepkilerden hangisi diğerlerinden önce ortaya çıkmıştır.

- A) Millî cemiyetler
B) Kuvva-i Milliye
C) Kongreler
D) Düzenli ordu
E) Genelgeler

2. I.Sulh ve Selâmet-i Osmaniye Fırkası

II.İngiliz Muhipleri Cemiyeti

III.Kilikyalılar Cemiyeti

IV. Redd-i İlhak Cemiyeti

V. Wilson Prensipleri Cemiyeti

Yukarıdakilerden hangileri manda ve himâyeyi savunmuşlardır?

- A) I-II B) III-IV C) IV-V D) II-V E) I-V

3. I. Etnik-i Eterya

II. Taşnaksityun

III. Mavri Mira

IV. Pontus

V. Hınçak

Yukarıdakilerden hangileri Ermeniler tarafından kurulmuştur?

- A) I-II B) II-III C) IV-V D) III-IV E) II-V

4. I. Azınlık örgütleri

II. İngiliz Muhipleri Cemiyeti

III. İstanbul Hükûmeti

İtilâf devletleri, Kurtuluş Savaşı boyunca, yukarıdakilerden hangileriyle iş birliği yapmıştır?

- A) I B) II C) I-III D) II-III E) I-II-III

5. I. TBMM Hükûmeti

II. İtilâf devletleri

III. Azınlık örgütleri

Millî cemiyetler, yukarıdakilerden hangilerine karşı mücadele etmemişlerdir?

- A) I B) II C) III D) I-II E) II-III

6. I. Taşnaksityun

II. Pontus

III. Alyans

IV. Mavri Mira

V. Etnik-i Eterya

VI. Hınçak

Yukarıdakilerden hangileri Rumlar tarafından kurulmuştur?

- A) I-III-V B) II-V-VI C) II-IV-V D) III-IV-VI E) IV-V-VI

7. I. Alyans

II. Pontus

III. Hınçak

IV. Taşnak

V. Mavri M

lakilerden hang

A) I-III B) III-V C) I D) II E) III

Bu işgâlde Avrupa devletlerinin Yunanistan'ın yanında ye

aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzmir'in Yunanlılara ait olması
B) Yunanistan'ın Batı Anadolu'da Hristiyanların katledildiği yönünde propaganda yapması
C) Batı Anadolu'da Türk direnişinin başlaması
D) Osmanlı Devleti'nin işgal karşısında sessiz kalması
E) Batı Anadolu'nun İtalya tarafından işgalinin önlenmesi

9. Aşağıdaki Millî cemiyetlerden hangisi Adana çevresinde Ermenilere karşı mücadele etmiştir?

- A) İngiliz Muhipleri Cemiyeti
- B) Kilikyalılar Cemiyeti
- C) Taşnaksityun Cemiyeti
- D) Pontus Cemiyeti
- E) Wilson Prensipleri Cemiyeti

10. Kuvva-i Milliye birliklerinin,

- I. Yunan ilerleyişini engelleyememeleri
- II. Halka hukuk dışı davranmaları
- III. İhtiyaçlarını, halktan zor kullanarak karşılamaları

Faaliyetlerinden hangileri düzenli ordunun kurulmasına sebep olmuştur?

- A) I
- B) II
- C) I-II
- D) II-III
- E) I-II-III

11. Mustafa Kemâl, ülke bütünlüğümüzün tehlikede olduğunu ilk kez aşağıdakilerden hangisiyle halka açıklamıştır?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Protokolü

12. Kurtuluş Savaşı'nın yöntem ve gerekçesi ilk kez aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Protokolü

13. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde aşağıdaki kongrelerin hangisinde ilk kez geçici bir hükümet kurulması kararlaştırılmıştır?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Sivas Kongresi
- C) Balıkesir Kongresi
- D) Nazilli Kongresi
- E) Alaşehir Kongresi

14. Millî Mücadele sırasında bazı Osmanlı aydınları kurtuluşu İngiliz mandasında görürken, bazıları da Amerikan mandasını tercih etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinde manda ve himaye ilk kez reddedilmiştir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Protokolü

- 15. I. Havza Genelgesi
- II. Amasya Genelgesi
- III. Sivas Kongresi
- IV. Amasya Protokolü
- V. Erzurum Kongresi

Yukarıdaki olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-II-III-V-IV
- B) II-I-V-III-IV
- C) I-II-V-III-IV
- D) II-V-I-III-IV
- E) V-II-I-IV-III

16. Manda ve himayecilik aşağıdakilerin hangisinde, bir daha gündeme gelmemek üzere son kez reddedilmiştir?

- A) Amasya Genelgesi
- B) Sivas Kongresi
- C) Amasya Protokolü
- D) Havza Genelgesi
- E) Balıkesir Kongresi

- 17. I. İrade-i Milliye Gazetesi'nin çıkartılması
- II. Batı Cephesi komutanlığına Ali Fuat Paşa'nın atanması
- III. Sivas Kongresi'ne katılan üyelerin seçimle belirlenmesi

Yukarıdakilerden hangileri, Sivas Kongresi'nde ulusal kararların alınmasını sağlamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) I-II
- E) II-III

18. İlk kez Erzurum Kongresi'nde oluşturulan Temsilciler Kurulu (Heyet-i Temsiliye), Kongrede alınan "Temsilciler Kurulu, Doğu Anadolu'nun bütününü temsil eder" kararıyla çalışmalarına başlamış, Sivas Kongresi'nde "Temsilciler Kurulu, yurdun bütününü temsil eder " kararı çıkmıştır. Kurul, yürütme yetkisini ilk defa aşağıdakilerin hangisiyle kullanmıştır.

- A) İrade-i Milliye Gazetesi'nin çıkartılması
- B) İstanbul Hükûmeti ile her türlü haberleşmenin kesilmesi
- C) İstanbul Hükûmeti temsilcisi ile Amasya Protokolü'nün imzalanması
- D) Millî cemiyetlerin tek çatı altında birleştirilmesi
- E) Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi komutanlığına atanması

19. Aşağıdakilerden hangisi, Temsilciler Kurulu'nun İstanbul Hükûmeti'ne karşı sağladığı üstünlüklerden biri değildir?

- A) Temsilciler Kurulu'nun İrade-i Milliye Gazetesi'ni yayınlaması
- B) Damat Ferit Hükûmeti'nin düşürülmesi
- C) Amasya Protokolü'nün imzalanması
- D) İstanbul'da Mebusan Meclisi'nin açılması
- E) İstanbul Hükûmeti'nin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ni tanınması

Cevap Anahtarı:

1-A	6-C	11-B	16-B
2-D	7-C	12-B	17-C
3-E	8-B	13-A	18-E
4-E	9-B	14-C	19-A
5-A	10-E	15-C	

KURTULUŞ SAVAŞI'NA HAZIRLIK DÖNEMİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (1)

1. IX. ordu müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkan Mustafa Kemal'e verilen resmi görev aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kongreler ve mitingler düzenlemek
- B) Anadolu'da padişah adına milli mücadeleyi başlatmak
- C) Doğu Anadolu'daki askeri birlikleri teftiş etmek
- D) Halkı işgallere karşı ayaklandırmak
- E) Doğu Karadeniz'de çıkan olayların nedenlerini araştırmak

2. Aşağıdakilerden hangisi Amasya Genelgesi ile sağlanmak istenen temel amaçtır?

- A) Doğu Karadeniz'de Pontus Rum devleti kurulmasını engellemek
- B) Padişahı ve halifeyi içinde bulunduğu baskıdan kurtarmak
- C) Kuva-i Milliye birliklerini birleştirerek düzenli ordu kurmak
- D) Halkın ulusal bağımsızlık mücadelesine katılmasını sağlamak
- E) İstanbul hükûmetinin çıkardığı ayaklanmaları bastırmak

3. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." şeklinde bir madde yer almıştır.

Bu karar;

- I. Müdafaa-i Hukuk dernekleri
- II. İstanbul hükûmeti
- III. İtilaf Devletleri
- IV. Kuva-i Milliye birlikleri

gibi kurumlardan hangilerine tepki gösterildiğinin kanıtıdır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) I ve III E) II ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi Erzurum Kongresi'nin aldığı kararlar ile ulusal bir meclis gibi hareket ettiğinin göstergesi olamaz?

- A) Manda ve himayenin reddedilmesi
- B) Geçici bir hükümet kurulması gerektiğinin vurgulanması
- C) Doğu Anadolu'daki direniş cemiyetlerinin birleştirilmesi
- D) Vatanın bölünmezliğinin kabul edilmesi
- E) Ulusal iradenin egemen kılınacağı kararının alınması

5. Erzurum Kongresi'nde alınan;

- Manda ve himaye kabul edilemez.
- Azınlıklara milli bütünlüğümüzü bozucu haklar verilemez.
- Milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür parçalanamaz.

gibi kararlar aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olarak kabul edilemez?

- A) Güçler birliği ilkesi kabul edilmiştir.
- B) Mondros Ateşkesi'nin uygulanmasına karşı çıkmıştır.
- C) Ulusal bağımsızlık anlayışına ters düşen görüşler reddedilmiştir.
- D) Ermenilerin isteklerine tepki gösterilmiştir.
- E) Halkın egemenliğinin esas alınması kararlaştırılmıştır.

6. Sivas Kongresi'nde kabul edilen aşağıdaki kararlardan hangisi, Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardan farklıdır?

- A) Vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- B) Azınlıklara ayrıcalık tanınamaz.
- C) Manda ve himaye kabul edilemez.
- D) Ulusal iradeyi egemen kılmak esastır.
- E) Temsil Kurulu ülkenin tamamını temsil eder.

7. Sivas Kongresi'nde alınan;

- I. Ulusal sınırlar içinde vatan bütündür.
- II. Temsil Kurulu ülkenin bütünü temsil eder.
- III. Manda ve himaye kabul edilemez.
- IV. Geçici bir hükümet kurulmalıdır.

gibi kararlardan hangileri "tam bağımsızlık" fikrinin benimsendiğini göstermektedir?

- A) I ve III B) II ve IV C) III ve IV
- D) II ve III E) I ve IV

8. Mustafa Kemal'in Amasya Görüşmesi'nde Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin İstanbul'da toplanmasını sakıncalı bularak, Anadolu'da toplanmasını istemesinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Anadolu'da düzenli bir ordunun bulunması
- B) Temsil Heyeti'nin Ankara'da olması
- C) Ankara'nın milli mücadelenin merkezi olması
- D) Kurtuluş Savaşı'nın Anadolu'da başlaması
- E) İstanbul'da İtilaf Devletleri'nin etkili olması

9. Türk yurdunu parçalamak ve Türk ulusunu yok etmek isteyen İtilaf Devletleri'nin Mebuslar Meclisi'nin açılması için yapılan seçimlere karışmadıkları görülmüştür. Ancak İtilaf Devletleri seçim sonuçlarından memnun olmamıştır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Meclis'in İstanbul'da toplanacak olması
- B) Seçimleri Müdafaa-i Hukuk adaylarının kazanması
- C) Meclis'in toplanmasının kesinleşmesi
- D) Seçim sonuçlarının kısa sürede alınması
- E) Sonuçların padişahı memnun etmesi

10. Son Osmanlı Mebusan Meclisi üyelerinin Misak-ı Milli'yi kabul etmelerine karşılık saltanata olan bağlılıkları da devam etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi buna bir kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İşgalcilere karşı tepkilerini göstermeleri
- B) Amasya Görüşmeleri'nin kararlarına karşı çıkmamaları
- C) Ulusal egemenlik ilkesinden söz etmemeleri
- D) Türk yurdunun sınırlarını belirlemeleri
- E) Bazı bölgelerde halkoylamasını savunmaları

11. Aşağıdakilerden hangisi Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde kabul edilen Misak-ı Milli'nin kararları arasında yer almaz?

- A) Geçici bir hükümet kurulmalıdır.
- B) Boğazların güvenliğini sağlanmalıdır.
- C) Batı Trakya'da halkoylaması yapılmalıdır.
- D) Kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.
- E) Azınlıklara verilen hakların komşu ülkelerdeki Müslümanların hakları kadar olmalıdır.

12. İtilaf Devletleri Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde Misak-ı Milli'nin ilan edilmesi üzerine bu meclisi dağıtmıştır.

İtilaf Devletleri'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) İstanbul hükümetini güçlendirdikleri
- B) Padişahı korudukları
- C) Meclisin açılmasına karşı oldukları
- D) Türk topraklarını parçalamak istedikleri
- E) Saltanatı kaldırmaya çalıştıkları

CEVAP ANAHTARI

1. E	2. D	3. B	4. C	5. A
6. E	7. A	8. E	9. B	10. C
11. A	12. D			

KURTULUŞ SAVAŞI'NA HAZIRLIK DÖNEMİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (2)

1. Mustafa Kemal'in, Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Türk ulusuna, "Ulusun geleceğini, ulusun kendi iradesi belirleyecektir." İlkesini benimsetmeye çalışmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri'ni birleştirmek
- B) Padişahlığın yetkilerine ortak olmak
- C) Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını sağlamak
- D) Yönetim şeklini değiştirmek
- E) Saltanatı yabancı güçlerin etkisinden kurtarmak

2. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgal edilmesi ve Meclis-i Mebusan'ın dağıtılması aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) İstanbul hükümetinin kurtuluş için harekete geçmesi
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) TBMM'nin açılması
- D) Kuva-i Milliye'nin oluşturulması
- E) Ayaklanmaların bastırılması

3. TBMM, bağımsızlık savaşına padişah ve halife yanlılarının da katılmasını gerçekleştirerek ulusal birliği sağlamak amacıyla aşağıdakilerden hangisini yapmıştır?

- A) Güçler birliğini sağlayarak ülkeye tam egemen olmuştur.
- B) İstanbul hükümetini yasal olarak ortadan kaldırmıştır.
- C) Saltanatın kaldırılmasına karar vermiştir.
- D) Meclisin sürekliliği ve bağımsız olacağı belirtilmiştir.
- E) Padişah ve halifenin kurtarılabacağı kararı alınmıştır.

4. TBMM'nin aldığı kararlardan hangisi, güçler birliği ilkesinin benimsendiğinin kanıtıdır?

- A) TBMM'nin üstünde güç yoktur.
- B) Yasama ve yürütme yetkisi mecliste toplanmıştır.
- C) Hükümet kurmak gereklidir.
- D) Padişah, meclisin düzenleyeceği yasaya göre yerini alacaktır.
- E) Geçici kaydıyla hükümet başkanı tanımak doğru değildir.

5. Birinci TBMM'de meclis hükümeti sistemi vardı. Bu sisteme göre bakanlar meclis içinden çoğunluğun oyu ile seçiliyordu.

Aşağıdakilerden hangisi, bu sistemin kabul edilmesinin nedenlerinden biri olarak gösterilemez?

- A) TBMM'nin yetkilerini artırmak
- B) Kurtuluş Savaşı'nın yönetimini kolaylaştırmak
- C) Rejim tartışmalarının ortaya çıkmasını engellemek
- D) İşlerin hızlı yürütülmesini sağlamak
- E) Tekalif-i Milliye Emirleri'ni uygulamak

6. 1921 Anayasasının (Teşkilat-ı Esasi Kanunu) aşağıdaki maddelerinden hangisi, yönetim şeklinin "Cumhuriyet" olacağının bir göstergesidir?

- A) Dine ilişkin hükümlerinin yerine getirilmesi TBMM'nin görevidir.
- B) Yasama ve yürütme yetkisi TBMM'ye aittir.
- C) Meclis başkanı, hükümetin de başkanıdır.
- D) Milletvekili seçimleri iki yılda bir yapılır.
- E) Hükümet işleri meclisin kendi içinden seçeceği Bakanlar kurulunca yerine getirilir.

7. Aşağıdakilerden hangisi, İstanbul hükümetinin TBMM'nin açılmasını önlemek ve etkinliğini yok etmek amacına yönelik uygulamalarından biri değildir?

- A) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin açılmasını sağlamak
- B) İşgalcilerle işbirliği yapmak
- C) Ayaklanmaları desteklemek
- D) Mustafa Kemal için ölüm fermanı çıkarmak
- E) Hilafet ordusu kurmak

8. Aşağıdaki ayaklanmalardan hangisinin amacı, Anadolu'daki Milli Mücadele hareketini durdurmak veya işgalleri kolaylaştırmak değildir?

- A) Kuva-i İnzibatiye ayaklanması
- B) Anzavur ayaklanması
- C) Çerkez Ethem ayaklanması
- D) Afyon ayaklanması
- E) Yozgat ayaklanması

9. Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'ya geçtikten sonra İstanbul hükümetinin karşı çıkmasına rağmen önemli çalışmalar yaptı.

Aşağıdakilerden hangisinde, İstanbul hükümetinin karşı çıkması veya engellemeye çalışması söz konusu olmamıştır?

- A) Amasya Genelgesi'nin yayınlanması
- B) Erzurum Kongresi'nin toplanması
- C) Sivas Kongresi'nin toplanması
- D) Amasya Görüşmesi'nin yapılması
- E) TBMM'nin açılması

10. TBMM'nin açılmasından kısa bir süre sonra alınan;

- İstanbul'dan gelen resmi yazıların geri gönderilmesi
- Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması **gibi kararlar aşağıdakilerden hangisini önleme amacına yöneliktir?**

- A) İstanbul hükümetinin kışkırtmaları sonucu ayaklanmalar çıkmasını
- B) Damat Ferit'in sadrazam olarak atanmasını
- C) Düzenli ordunun kurulmasının engellenmesini
- D) Teşkilat-ı Esasiye'nin hazırlanmasını
- E) Başkomutanlık yasasının kabul edilmesini

11. Sevr Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi Osmanlı Devleti üzerindeki ekonomik baskıyı artırmak amacına yöneliktir?

- A) Boğazlar savaş zamanında bile bütün devletlere açık tutulacak
- B) Doğu Anadolu'da Ermeni devleti kurulacak
- C) Osmanlı ordusunun asker sayısı 50 bin olacak
- D) Azınlıklara Türklerden daha fazla haklar verilecek
- E) Kapitülasyonlar bütün devletlere tanınacak

12. Aşağıdakilerden hangisinde verilen antlaşmalar imzalandıkları halde yürürlüğe girmemiştir?

- A) Mudanya-Lozan
- B) Ayastefanos-Sevr
- C) Atina-Sevr
- D) Gümrü-Kars
- E) Berlin-Mondros

CEVAP ANAHTARI

1. D	2. C	3. E	4. B	5. E
6. B	7. A	8. C	9. D	10. A
11. E	12. B			

KURTULUŞ SAVAŞI'NA HAZIRLIK DÖNEMİ İLE İLGİLİ TEST SORULARI (3)

1. Amasya Genelgesi'nde İstanbul hükümetinin görevinin gereklerini yerine getirmediği" bildirilmişti.

Aşağıdakilerden hangisi, İstanbul hükümetinin görevini yapamamasının nedenlerinden biri olarak gösterilebilir?

- A) Brest Litovsk Antlaşması'nın yürürlükten kaldırılması
- B) Kuva-i Milliye'nin kurulması
- C) Mebuslar Meclisi'nin çalışmalarının durdurulması
- D) Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin ortaya çıkması
- E) Mustafa Kemal'in IX. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıkması

2. Erzurum Kongresi'nde dış politikayı da ilgilendiren kararların alınması bu kongrenin meclis gibi hareket ettiğini göstermektedir.

Kongre kararlarının hangisi dış politika ile ilgili değildir?

- A) Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- B) Azınlıklara siyasal egemenliğimizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
- C) Manda ve himaye kabul edilemez.
- D) Uygun koşullarda ekonomik yardım alınabilir.
- E) Temsil heyeti Doğu illerini temsil edecektir.

3. Mustafa Kemal Erzurum Kongresi'ne başkan seçildikten sonra yaptığı konuşmada; milletin içine düştüğü tehlikeyi belirterek, hakkımızda verilen haksız hükümlerin muhakkak iflas edeceğini söyledi. Bunun için de ulusal iradeye dayanan bir yönetimin kurulmasını ilk amaç olarak gösterdi.

Erzurum Kongresi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisinde bu amaçtan söz edildiği savunulabilir?

- A) Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür.
- B) Milli iradeyi hakim kılmak esastır.
- C) Doğu illerindeki dernekler birleştirilmiştir.
- D) Manda ve himaye kabul edilemez.
- E) Hristiyanlara siyasal hakimiyetimizi bozucu ayrıcalıklar verilemez.

4. Erzurum Kongresi sonunda ortaya çıkan temel görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul hükümetine yardımcı olmak
- B) Mebuslar Meclisi'ni toplantıya çağırarak
- C) Ulusal bağımsızlığı gerçekleştirmek
- D) Azınlıkların çalışmalarına engel olmak
- E) Doğu Anadolu'yu saldırılara karşı korumak

5. Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde "Manda ve himaye kabul edilemez." kararı alınmıştır.

Bu bilgiye bakılarak;

- I. Tam bağımsızlık amaçlanmıştır.
 - II. Saltanatın kaldırılması düşünülmektedir.
 - III. İstanbul hükümeti ile işbirliği yapılmaktadır.
 - IV. Ulusun gücüne güvenilmektedir. yargılarından hangilerine varılabilir?
- A) I ve III B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve IV E) Yalnız IV

6. Kurtuluş Savaşı'nın tek elden yönetilmesi başarının kazanılmasında etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, .Kurtuluş Savaşı'nda birlik ve beraberliği sağlamak amacına yönelik olarak yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Sivas Kongresi'nin toplanması
- B) Manda ve himayenin savunulması
- C) Mustafa Kemal'e meclis yetkilerini kullanma hakkı verilmesi
- D) TBMM'nin yasama ve yürütme yetkilerini elinde bulundurması
- E) Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi Kuva-i Milliye komutanı olarak tayin edilmesi

7. Mondros Ateşkesi'nden sonra yapılan işgaller üzerine Balıkesir, Alaşehir, Erzurum ve Sivas kongreleri toplandı.

İstanbul hükümetinin isteği dışında yapılan bu kongreler, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı olarak gösterilemez?

- A) Halkın işgallere karşı olduğu
- B) Halkın çözüm arayışı içinde olduğu
- C) Anadolu'da işgallere karşı tepki olduğu
- D) İstanbul hükümetinin görevini yapmadığı
- E) Halkın saltanat yanlısı olduğu

8. I. Erzurum Kongresi

II. Sivas Kongresi

III. Amasya Görüşmesi

IV. Misak-ı Milli

V. Amasya Genelgesi

Yukarıdakilerden hangilerinde Meclis-i Mebusan'ın açılmasıyla ilgili kararlar alınmıştır?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) II, III ve V
- D) I, III ve V
- E) III, IV ve V

9. TBMM 29 Nisan 1920'de Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu kabul etti.

Bu kanunun aşağıdakilerden hangisine karşı bir önlem olarak çıkardığı savunulabilir?

- A) Bazı milletvekillerinin padişahın yanında yer alması
- B) Meclis'te yıkıcı çalışmaların başlaması
- C) İstanbul hükümetinin kışkırtmaları sonucu ayaklanmaların çıkması
- D) Çerkez Ethem isyanının başlaması
- E) Yunan ordusunun batı cephesinde saldırıya başlaması

10. 16 Mart 1920'de İstanbul'u işgal eden İtilaf Devletleri, Osmanlı Mebuslar Meclisi'ni dağıtarak bazı milletvekillerini Malta Adası'na sürgüne göndermişlerdir.

Bu durum İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladıklarının göstergesidir?

- A) Meclisi denetim altına almayı
- B) Güçlerini kanıtlamayı
- C) Saltanatı kaldırmayı
- D) Ulusal iradeyi yok etmeyi
- E) Mustafa Kemal'e gözdağı vermeyi

11. TBMM'nin açılmasından sonra kabul edilen ilk anayasanın aşağıdaki maddelerinden hangisinde ulusal egemenlik düşüncesi yoktur?

- A) Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- B) Kanun yapma ve yürütme yetkisi TBMM'de toplanır.
- C) Türkiye devleti, TBMM tarafından yönetilir.
- D) TBMM, halk tarafından seçilen üyelerden oluşur.
- E) TBMM için seçimler iki yılda bir yapılır.

12. TBMM, Sevr Antlaşması'nı imzalayanları vatan haini olarak ilan etti. Mustafa Kemal de "... İdamımıza karar veren düşmanlarımıza karşı daha azimkarane ve daha kuvvetli mukavemet çarelerini düşünmek gerekir..." diyerek Sevr Antlaşması'na tepki gösterdi.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Sevr Antlaşması'nı imzalayanların çoğu yurt dışına kaçmıştır.
- B) TBMM, Anadolu için karar verme yetkisine sahiptir.
- C) Sevr Antlaşması'nda Türklere hiç toprak bırakılmamıştır.
- D) Sevr Antlaşması ulusal direniş düşüncesini güçlendirmiştir.
- E) Osmanlı Mebuslar Meclisi Sevr Antlaşması'nı oybirliğiyle kabul etmiştir.

CEVAP ANAHTARI

1. C	2. E	3. B	4. C	5. D
6. B	7. E	8. A	9. C	10. D
11. E	12. D			

